

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce

**ILUSTROVANÁ AUTORSKÁ DIDAKTICKÁ
KNIHA**

**SILNÉ A KŘEHKÉ
OBRAZOVÉ PŘEVYPRÁVĚNÍ SLAVNÝCH ŽENSKÝCH
ROMÁNŮ**

BcA. Zdeňka Kudrnová

Plzeň 2021

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra designu

Studijní program Design

Studijní obor Ilustrace a grafický design

Specializace Ilustrace

Diplomová práce

**ILUSTROVANÁ AUTORSKÁ DIDAKTICKÁ
KNIHA**

SILNÉ A KŘEHKÉ
OBRAZOVÉ PŘEVYPRÁVĚNÍ SLAVNÝCH ŽENSKÝCH
ROMÁNŮ

BcA. Zdeňka Kudrnová

Vedoucí práce: akad. mal. Renáta Fučíková

Katedra designu

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Západočeská univerzita v Plzni

Plzeň 2021

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **BcA. Zdeňka KUDRNOVÁ**
Osobní číslo: **D18N0012P**
Studijní program: **N8208 Design**
Studijní obor: **Ilustrace a grafický design, specializace Ilustrace**
Téma práce: **Ilustrovaná autorská didaktická kniha**
Zadávací katedra: **Katedra designu**

Zásady pro vypracování

Tvůrčí záměr: Vytvořit umělecky hodnotné ilustrace k autorské didaktické knize.

Způsob realizace: Vyplyne v průběhu práce prostřednictvím přípravných skic, studií a technických zkoušek.

Cíl: Vytvoření ilustrované knihy. Kompletní ilustrační a grafické řešení, realizace knihy.

Charakter výstupu: Minimálně 3 funkční exempláře knihy s ilustrovaným obsahem.
Minimální rozsah knihy 20 stran, minimální počet ilustrací 20.

Průvodní zpráva bude vytvořena v minimálním počtu 3 normostran.

Rozsah teoretické části: **min. 3 normostrany**
Rozsah praktické části: **vyplyne ze zpracování DP**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

TETART-VITTU, Françoise. *Auguste Racinet: The Complete Costume History*. Taschen GmbH, 2018.
ISBN 9783836571289.

PETŘÍČEK, Radek. *Výtvarná anatomie*. Napajedla: [Radek Petříček], 2017.
ISBN 978-80-270-0099-9.

Vedoucí diplomové práce: **akademický malíř Renáta Fučíková**
Katedra designu

Oponent diplomové práce: **Mgr. Petr Eliáš**
Děkanát

Datum zadání diplomové práce: **29. května 2020**

Termín odevzdání diplomové práce: **30. dubna 2021**

Dle rozhodnutí č. ZU 070064/2021
stanoven nový termín odevzdání BP/DP.....**3-0-07-2021**

L.S.

Doc. akademický malíř Josef Mištera v.r.
děkan

Doc. akademický malíř František Steker v.r.
vedoucí katedry

Prohlašuji, že jsem umělecké dílo vypracoval(a) samostatně
a nejedná se o plagiát.

Plzeň, červenec 2021

.....

podpis autora

Na této stránce bych chtěla poděkovat Renátě Fučíkové za její cenné rady, podporu a laskavý přístup. Vážím si toho, že jsem mohla být její studentkou a čerpat zkušenosti právě od ní. Mnohokrát děkuji.

OBSAH

1	POPIS PŘÍPRAVY A REFLEXE PROCESU VLASTNÍ TVORBY	8
	1.1 Rešerše zvoleného tématu	8
	1.2 Reflexe a dokumentace procesu tvorby	10
2	POPIS VÝSLEDNÉHO DÍLA A JEHO VYUŽITÍ	13
3	RESUMÉ	15
4	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	16
	a) Knižní a periodická literatura	16
	b) Internetové zdroje	17
5	Seznam příloh	18

1 POPIS PŘÍPRAVY A REFLEXE PROCESU VLASTNÍ TVORBY

1.1 Rešerše zvoleného tématu

Jako téma své diplomové práce jsem si zvolila slavné ženské romány s pohledem do doby, ve které vznikaly a do života jejich autorek. Chtěla jsem představit tři romány z 19. století. K tomu jsem si vybrala své oblíbené, Rozum a cit od Jane Austen, Janu Eyrovou od Charlotte Brontë a Malé ženy od Louisy May Alcott.

Na trhu mi chybí bohatě ilustrované ženské romány a to mi přijde škoda. Proto jsem si zvolila toto ženské téma, které mi sedí s ohledem na mou povahu a také na můj charakter kresby. S chutí ilustruji jemné, nežné náměty a svět žen mi pro to přijde ideální. Jelikož ráda čtu klasické ženské romány a často si už při četbě představuji ilustrace nebo obrazy, uměla jsem si představit, jak by mohlo být hezké tento ženský románový svět zachytit.

Nejdříve jsem si myslela, že bych mohla ilustrovat jeden román, ale po konzultaci s mou vedoucí práce jsem usoudila, že by taková kniha nebyla pro vydavatele příliš atraktivní, a tak jsem své zaměření přenesla na didaktickou autorskou knihu. Zvolila jsem si tak za cíl představit tři slavné ženské romány v podobě obrazového převyprávění a prostřednictvím dvoustránkových ilustrací čtenáři nabídnout pohled do doby, ve které ony spisovatelky žily.

Takovouto knihu by proto mohli ocenit například maturanti, které by mohlo zajímavé výtvarné pojetí oslovit a více vtáhnout do těchto románů. Současně v knize nabízím pohled do 19. století, do doby, ve které romány vznikaly, a také do života jejich autorek. Čtenář tak může získat

souvislejší náhled na dané téma. Současně myslím, že výtvarné pojetí knihy by mohlo někoho nalákat k přečtení celých románů. Ne každý je však vášnivý čtenář, ačkoli podle mého názoru tato klasická díla opravdu stojí za přečtení. Kniha je tedy určena i těm, kteří by celá díla nepřečetli, ale mohou si je tak obrazově zajímavou formou přiblížit.

1.2 Reflexe a dokumentace procesu tvorby

Poté, co jsem si zvolila tři spisovatelky a jejich romány, začala jsem zkoumat více dobu vzniku jejich děl a utvářet si tak obraz o tom, co bych chtěla do knihy zařadit. Vznikl mi tak postupně seznam námětů a obsahu knihy.

Hned na začátku jsem věděla, že bych chtěla, aby knížka byla velkého formátu. Chtěla jsem se totiž „rozpřáhnout“ a zároveň si moci vyhrát s detaily, které do ilustrací ráda zařazuji. Vybrala jsem tedy formát, který se mi zdál vhodný tak akorát do ruky a příjemný k ilustrování. Tato velikost mi dávala od začátku větší volnost a knize větší výraz.

Současně jsem toužila po jemném barevném ladění celé knihy, aby se hodilo ke zvolenému ženskému tématu a také po barevném rozdělení na tři celky. Zvolila jsem si tedy barevnost pro každou ženu, román a dobu a tu jsem se rozhodla dodržovat. Když tedy listujete knihou, můžete si všimnout třech barevně odlišených celků, což dodává knize větší přehlednost a zároveň sjednocenost.

Následně jsem si seřadila jednotlivé náměty na ilustrace, tak aby měly jakýsi řád v celé knize. U každého tématického celku jsou na začátku dvě dvoustránkové ilustrace k době vzniku díla, poté portrét spisovatelky, její ilustrovaný životopis a následně obrazové převyprávění jednoho z románů. V procesu přípravy skic jsem narazila na problém, kolik stran zvolit ke každému románu. Tuto otázku jsem si zodpověděla formou pokus omyl, kdy jsem přišla na to, že musím počet stran omezit, abych byla schopná vše stihnout nakreslit. Určila jsem si tedy kolik stran každému románu věnuji, aby knížka měla

pravidelnost a lépe se v ní orientovalo.

Finálním ilustracím předcházelo dlouhé skicování a rozvrhování všech kompozic. Tato část byla poněkud zdlouhavá. Musela jsem si dohledávat různé historické podklady. Tehdy jsem si také určila, že výsledné obrazové převyprávění románů bude mít podlouhlý formát a na každou dvoustranu se mi tak vejdou 4 menší ilustrace. Ke každému románu jsem však chtěla vytvořit úvodní dvoustránkovou ilustraci, abych čtenáře vtáhla do děje.

Poté následovala pro mě ta zajímavější část a to samotné ilustrování velkých dvoustran. Začala jsem nejdříve vyobrazovat autorky, jejich životopis, dobu vzniku díla a poté romány. Když jsem vše měla hotové, přidala jsem ještě čtyři ilustrace ve formě vzoru nebo tapety k danému období a ty jsem zvolila jako předěly před vyprávěním románů. Jednu z nich jsem pak použila jako předsádku, jelikož mi vyhovovala její dekorativnost.

Co se týče výtvarné techniky, vybrala jsem si kombinaci tužky, pastelek, akvarelu a běloby. K této technice jsem došla postupně v průběhu celého studia. Různě jsem ji pozměňovala a výsledná kombinace mi právě teď vyhovuje nejvíce. Tužka celou knihu propojuje, jemně doplňuje barevnější tóny a oko čtenáře zároveň uklidní. Pastelky dodávají kresbě živost a hravost, běloba mi umožnila vytvořit bílou barvu, tam kde jí bylo potřeba a podkladový tónovaný papír, na který jsem vše tvořila, dodává ilustracím zajímavý charakter.

Následovalo skenování, úpravy v programu Adobe Photoshop, kde jsem jen lehce retušovala a poté vysázení celé knihy v programu Adobe Indesign. Texty do knihy jsem tvořila až po ilustrování, protože jsem měla promyšlené, co bych chtěla napsat a také jsem věděla, kam texty umístím. Jelikož jsem čtenáře nechtěla unavit a zahrnout přemírou informací, zvolila jsem jen kratší odstavce a nechala tak

vyniknout hlavně ilustrace. Po zkoušení několika druhů písma jsem si vybrala písmo Teimer v řezu Light Italic a Regular. Texty jsem upravovala na praporek, jen u ukázek z románů jsem je upravila do bloku, abych je více odlišila.

Po korekturách a kontrolách textů jsem udělala zkušební tisky na různé papíry, abych zjistila, jak vychází kniha v tisku barevně a také, jaká je čitelnost písma.

Následně putovala knížka do tisku.

2 POPIS VÝSLEDNÉHO DÍLA A JEHO VYUŽITÍ

Výsledným dílem je autorská didaktická kniha *Silné a křehké*. Kniha má za cíl výtvarně zajímavým a poutavým způsobem přiblížit čtenáři život spisovatelek v 19. století, jejich slavné romány a podnítit tak zájem o klasickou literaturu.

Formát knihy je 272,5 x 330 mm. Je šita klasickou vazbou V8. Počet stran knihy je 68. Pro tisk byl použit bílý papír munken Polar o gramáži 150. Na tomto papíru vycházely barvy ilustrací nejlépe.

Pro sazbu jsem použila písmo Teimer ve dvou řezech. Písmo má patky a myslím, že vypadá vedle ilustrací elegantně. V nadpisech je použit řez písma Light Italic, stejně tak u ukázek z románů a u zbytku textů jsem vybrala řez Regular. Barva písma je upravována podle jednotlivých ilustrací a tématických celků a ladí s danými dvoustranami.

Kniha je bohatě ilustrována. Každá dvoustrana obsahuje ilustraci s pouze menším množstvím textu, který se vztahuje k danému tématu.

Ilustrace jsou barevné, tvořené na tónovaném papíře. U všech najdeme tužku doplněnou o další doplňkovou barvu nebo barvy. V celé knize je lazení barev jemné a kniha je rozdělena na tři barevné části. U každého románu je zvolena jen jedna doplňující barva k podkladovému papíru, tužce a bílé barvě. Omezenou barevnost u románů jsem zvolila záměrně kvůli odlišení od ilustrací dobových a také aby celek působil harmonicky. Výsledná výtvarná technika je kombinovaná.

První kapitolou v knize je Jane Austen. U ní jsem jako podkladový papír zvolila narůžovělý, lehce lososový nádech. K tomu jsem

ladila i barvy pastelek. V románu Rozum a cit jsem zvolila jako doplňující barvu růžovou, která je zde vytvořena pastelkou a hodí se podle mého názoru k charakteru tohoto románu. Na začátku každé části je plnobarevná dvoustrana s titulem, která nese barevný nádech následující kapitoly a slouží jako předěl.

Druhou částí knihy je Charlotte Brontë, ke které jsem jako podkladový papír vybrala světle šedý, který více vyzdvihuje viktoriánskou dobu plnou těžké práce a chorob. V románu Jana Eyrová jsem použila jako doplňující barvu zelenkavou, která není tak výrazná, ale podtrhuje melancholický nádech románu.

Třetí část knihy je věnována Louise May Alcott a jejímu dílu Malé ženy. K ní jsem zvolila béžový podkladový papír a román doplnila červenou barvou, která vyjadřuje více života a barevné ladění má tak veselejší charakter, stejně tak, jako román samotný.

Co se využití knihy týče, myslím, že by mohla najít široké využití. Nejen u starších dětí, teenegarů, ale i u dospělých. Ve čtenářích by díky mnoha ilustracím a minimu textu mohla vzbudit větší zájem o klasickou literaturu ženských románů, která si to jistě zaslouží.

3 RESUMÉ

The topic of my diploma thesis is an illustrated author's didactic book. The book is dealing with three writers of famous women's novels of the 19th century. The book aims to introduce the reader to three novels and the time of their creation. Silné a křehké was used for a title of the book. The meaning in English is Strong and brittle and it is meant to express the fragility and strength of these women.

The book is divided into three parts. Each of the parts represents one writer, the time in which she lived and one novel. Each part has a different color scheme. The colors serve for better orientation in the book and together they form a harmonious whole. The first chapter presents Jane Austen and her novel Sense and Sensibility, the second chapter presents Charlotte Brontë and her novel Jane Eyre and the third part presents Louisa May Alcott and her novel Little Women.

They are processed by combining technique. I used crayons, pencil, watercolor and white acrylic paint. I also used graphic programs for the final editing. The book is large format and has large color illustrations.

I think the book has a wide range of uses. Not only in older children, teenagers, but also in adults. Thanks to many illustrations and a minimum of text, it could arouse greater interest in readers in the classical literature of women's novels, which certainly deserves it.

4 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

a) Knižní a periodická literatura

1. MUDROVÁ, Ivana. *Tři anglické lásky: osudy a krajinami Jane Austenové, sester Brontëových a Daphne du Maurier*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2010. ISBN 978-80-7422-064-7.
2. WORSLEY, Lucy. *Jane Austenová: biografie*. Přeložila Runka ŽALUDOVÁ. V Praze: Slovart, 2018. ISBN 978-80-7529-559-0.
3. BRONTĚ, Charlotte. *Jana Eyrová*. Přeložila Jarmila FASTROVÁ. V Praze: Mladá fronta, 1976. ISBN 23-094-76.
4. ALCOTT, Louisa May. *Malé ženy*. Vydání třetí. Přeložila Jana KUNOVÁ. Praha: Ikar, 2020. ISBN 978-80-249-4112-7.
5. AUSTEN, Jane. *Rozum a cit*. Přeložil Blanka CARRIÈRE. Praha: Dobrovský, 2017. Knihy Omega. ISBN 978-80-7390-120-2.
6. MILLER, Judith. *The Style Sourcebook: The Definitive Illustrated Directory of Fabrics, Wallpapers, Paints, Flooring and Tiles*. Firefly Books, 2003. ISBN 978-1552977910.
7. TETART-VITTU, Françoise. *Auguste Racinet: The Complete Costume History*. Taschen GmbH, 2018. ISBN 9783836571289.

b) Internetové zdroje

1. Louisa May Alcott's Orchard House [online]. [cit. 2021-7-28].
Dostupné z: <https://louisamayalcott.org/>
2. ThoughtCo [online]. [cit. 2021-7-28]. Dostupné z: <https://www.thoughtco.com/britains-great-exhibition-of-1851-1773797>
3. Historic UK [online]. [cit. 2021-7-28]. Dostupné z: <https://www.historic-uk.com/HistoryUK/HistoryofBritain/Victorian-Workhouse/>

5 Seznam příloh

Příloha 1

Skici

Příloha 2

Skici

Příloha 3

Ukázky finálních ilustrací

Příloha 4

Ukázky finálních ilustrací

Příloha 5

Ukázky finálních ilustrací

Příloha 6

Ukázky finálních ilustrací

Příloha 7

Ukázky finálních ilustrací

Příloha 8

Ukázky finálních ilustrací

Příloha 9

Ukázky finálních ilustrací

Příloha 10

Ukázky finálních ilustrací

Příloha 11

Ukázky finálních dvoustran

Příloha 12

Ukázky finálních dvoustran

Příloha 13

Obálka a předsádka knihy

Příloha 14

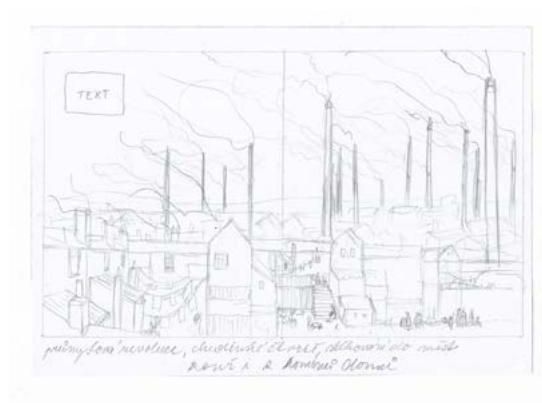
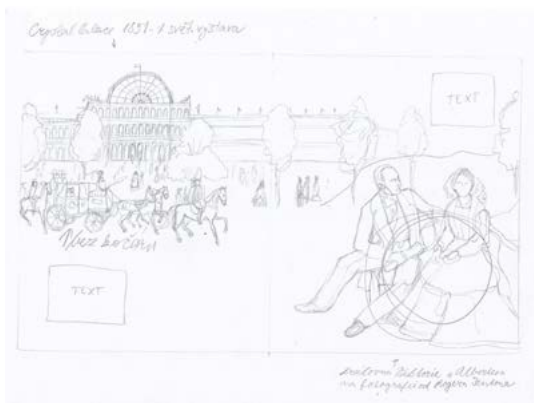
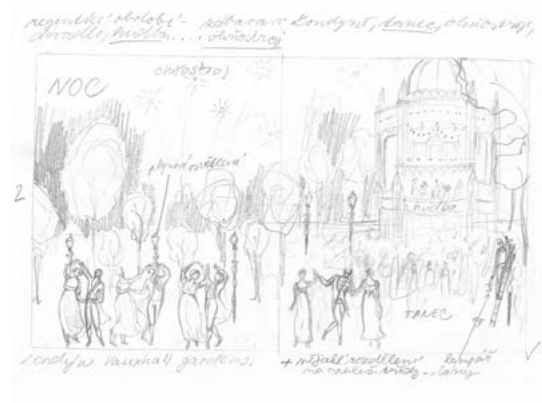
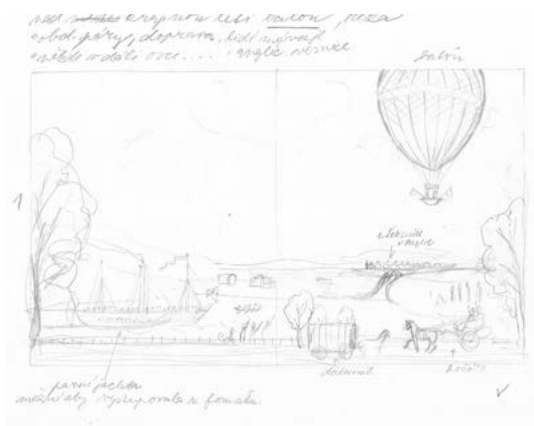
Fotografie hotové knihy

Příloha 15

Fotografie hotové knihy

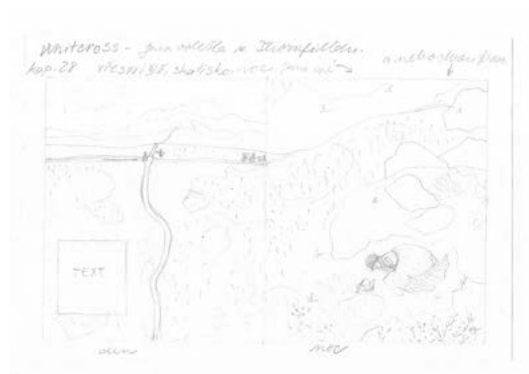
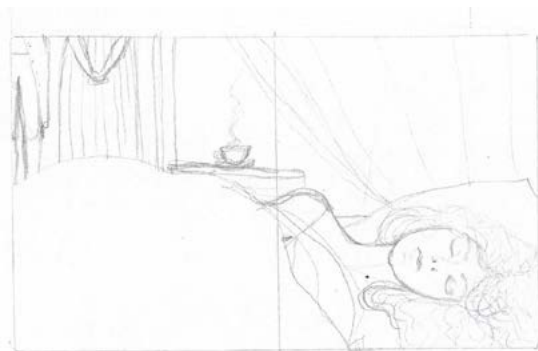
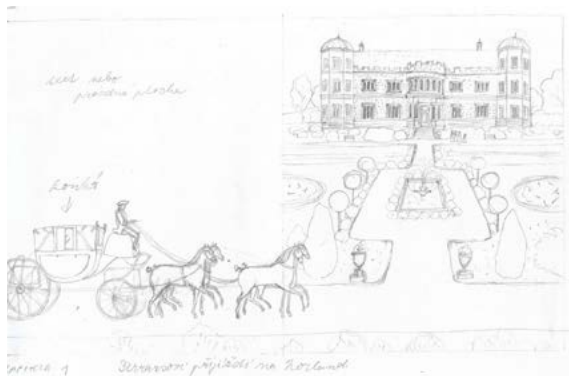
Příloha 1

Skici

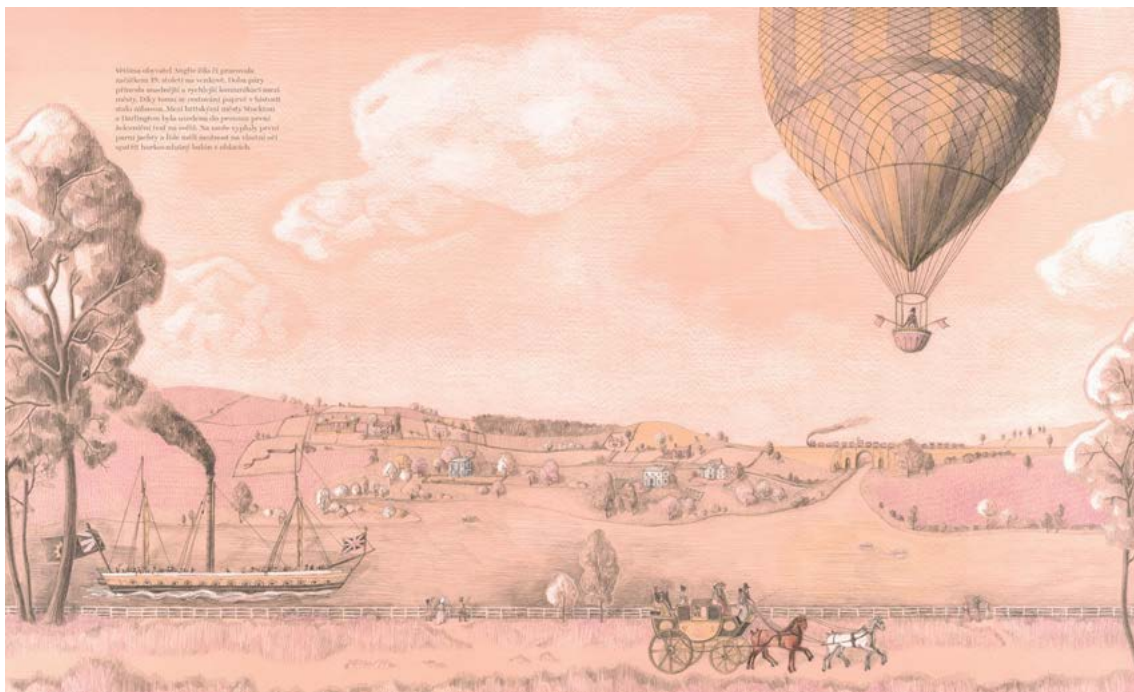
Příloha 2

Skici

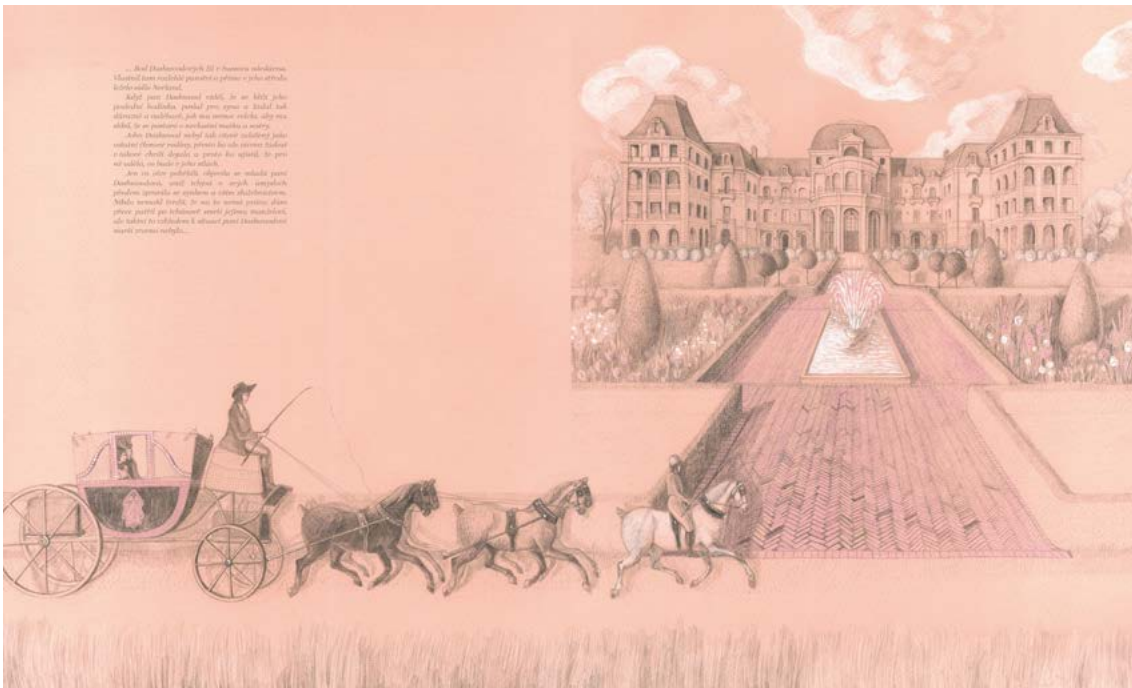
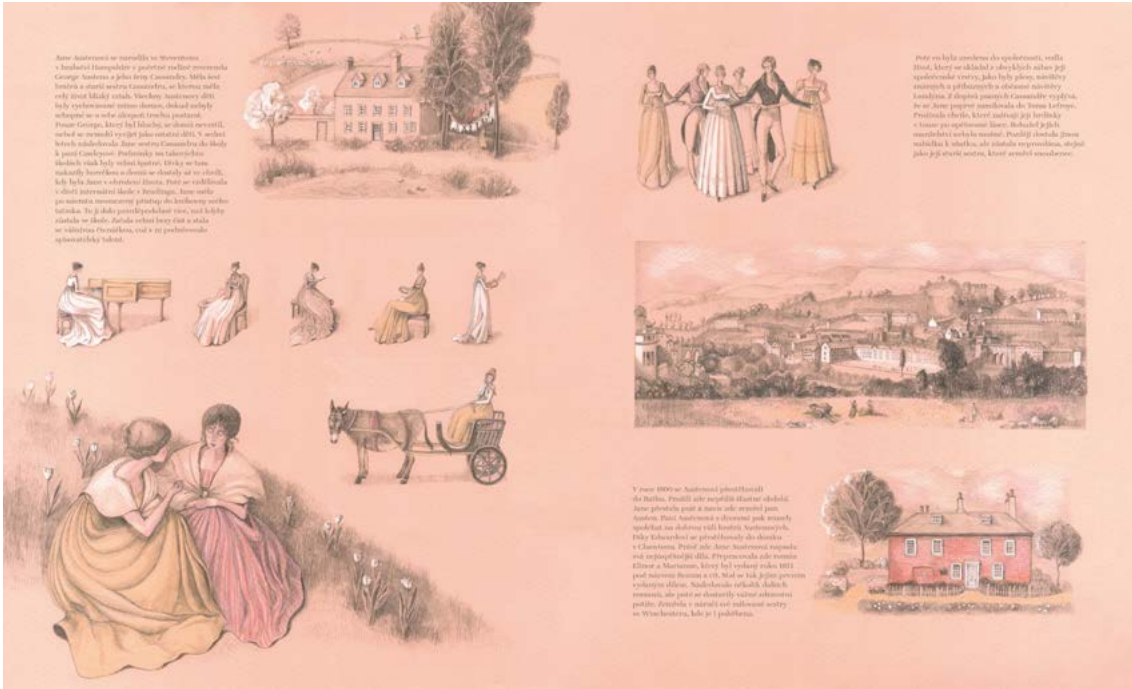
Příloha 3

Ukázky finálních ilustrací

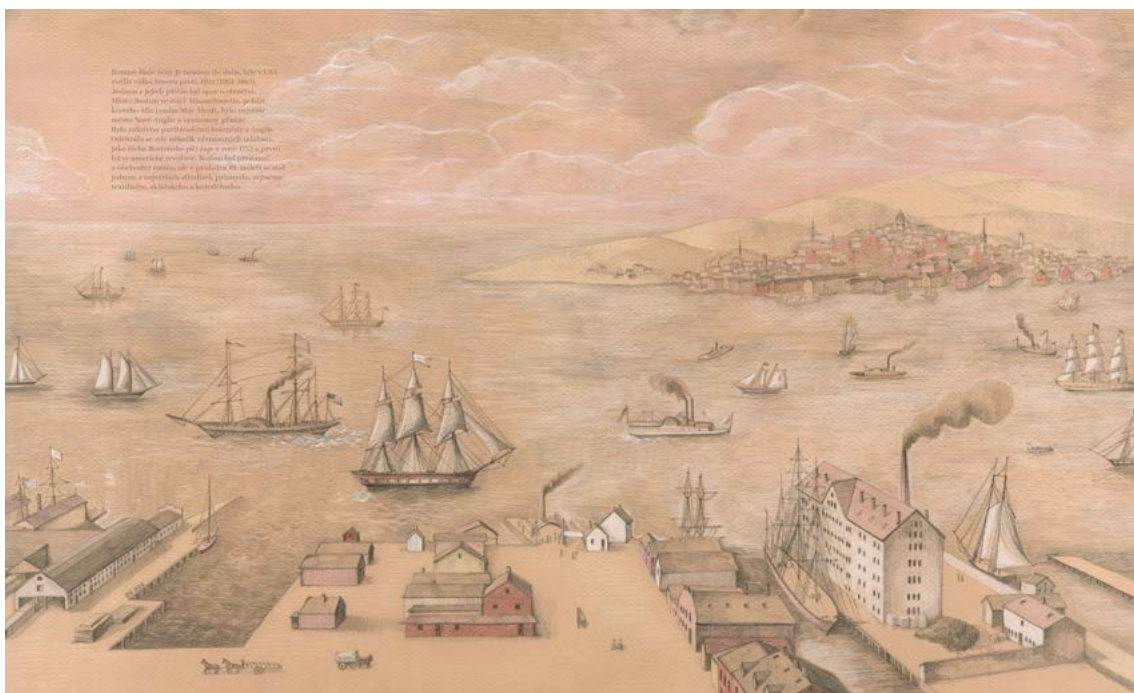
Příloha 4

Ukázky finálních ilustrací

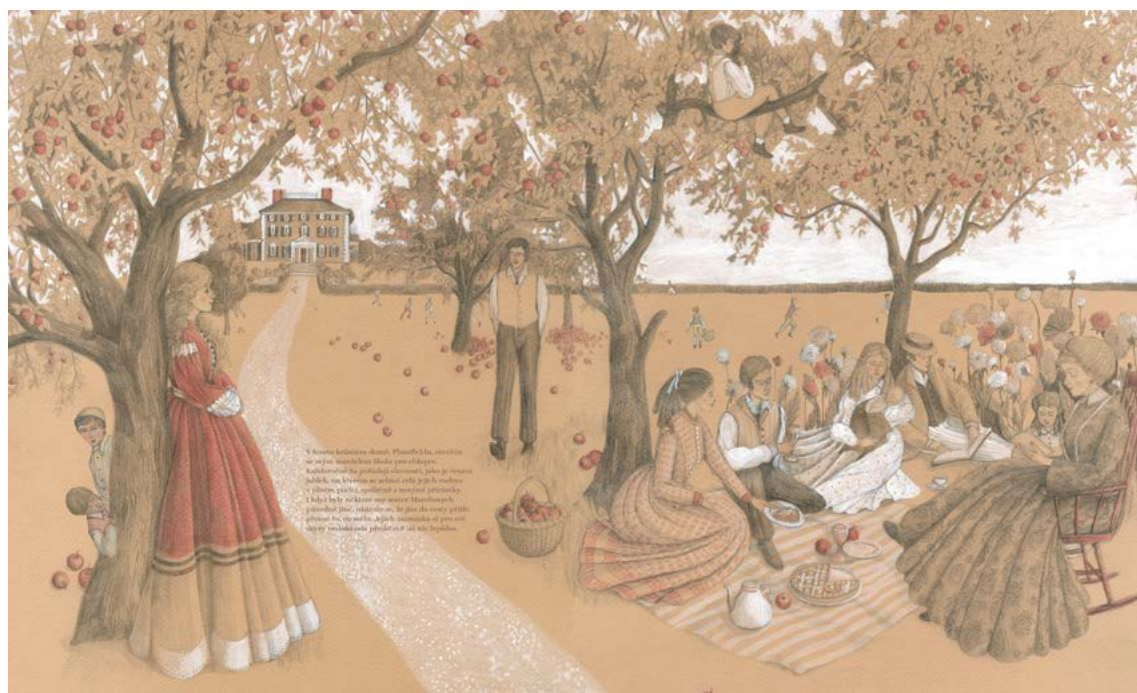
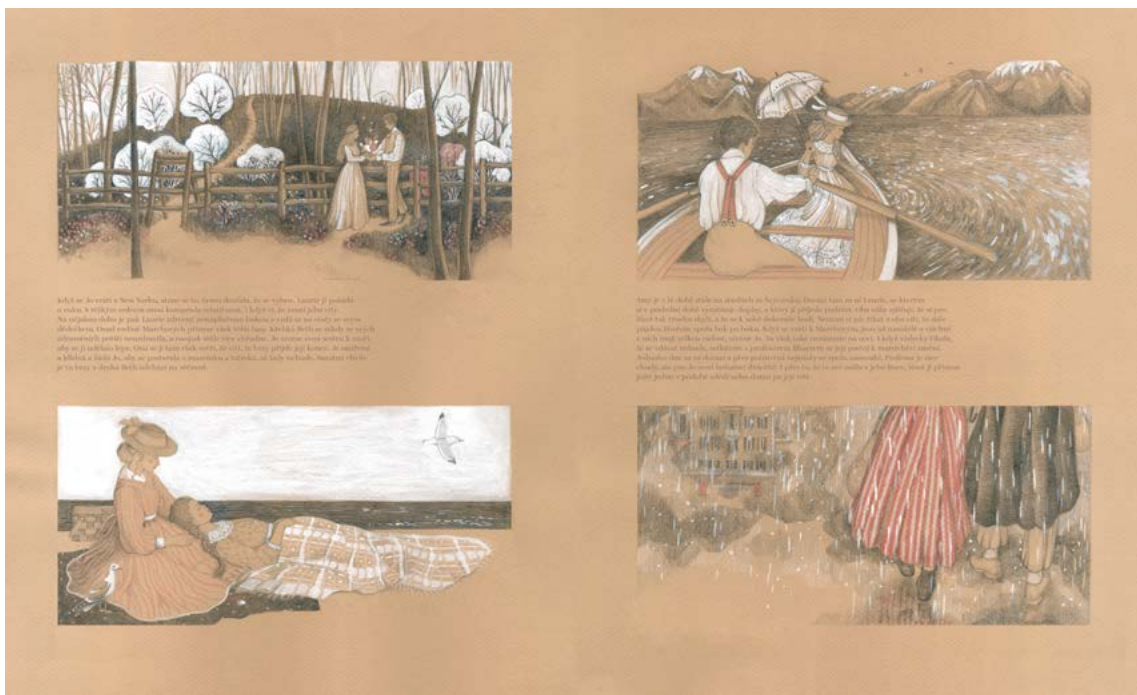
Příloha 8

Ukázky finálních ilustrací

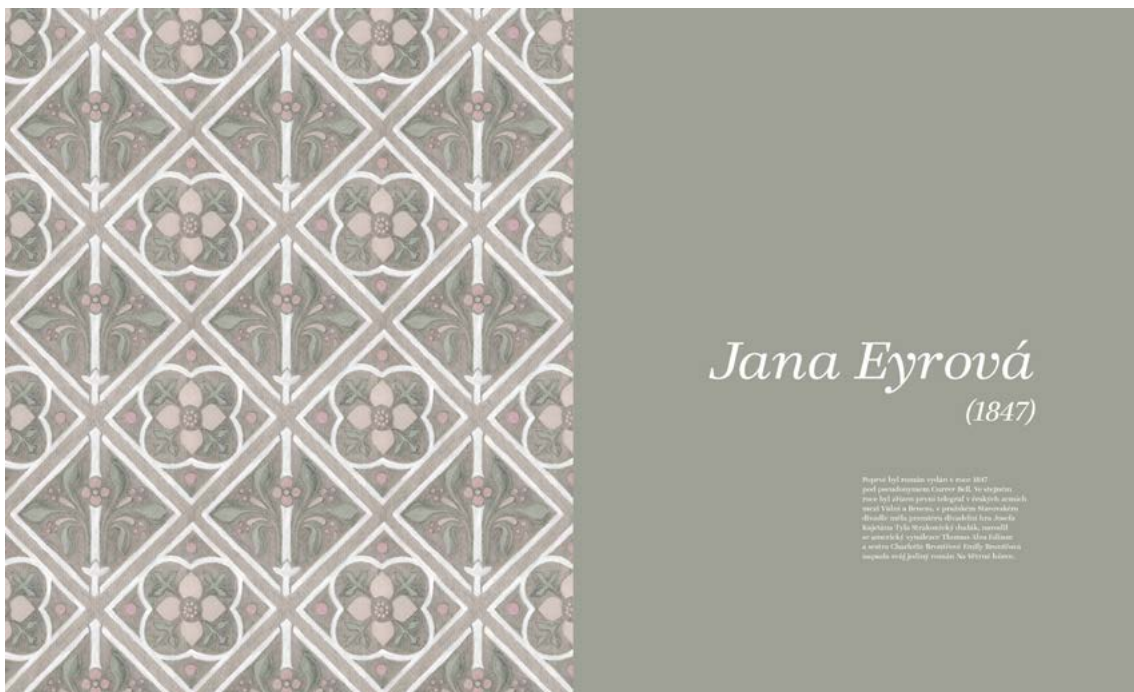
Příloha 10

Ukázky finálních ilustrací

Příloha 11

Ukázky finálních dvoustran

Příloha 12

Ukázky finálních dvoustran

Jane Austen

(1775-1817)

Rozum a cit
Pýcha a předsudek
Mansfieldské panství
Emma
Anna Elliotová

Louisa May Alcott

(1832-1888)

Malé ženy
Dobré manželky
Malí muži

Příloha 13

Obálka a předsádka knihy

Příloha 14

Fotografie hotové knihy

Příloha 15

Fotografie hotové knihy

